

BACH – VIOLINSKI KONCERTI VIOLIN CONCERTOS

SREDIŠČE VAŠIH DOŽIVETIJ
AT THE HEART OF YOUR EXPERIENCE

Ljubljana, 20. 6. – 3. 9. 2023

Ustanoviteljica Festivala Ljubljana je Mestna občina Ljubljana.
The founder of the Ljubljana Festival is the City of Ljubljana.

Mestna občina
Ljubljana

LIUBLJANA
INTERNATIONAL
MUSIC FESTIVAL

unesco
Organizacija
kulturne dediščine

EUROPEAN
FESTIVALS
ASSOCIATION

EUROPE FOR FESTIVALS
OFFER LABEL 2022-2023

International
Symphony
Performing Arts
ISPA

Ljubljana

I FEEL
SLOVENIA

Častni pokrovitelj Ljubljana Festivala 2023 je župan Mestne občine Ljubljana
Zoran Jankovič. / The Honorary Patron of the 2023 Ljubljana Festival is the
Mayor of the City of Ljubljana, Mr Zoran Jankovič.

Petek, 4. avgust 2023, ob 20.00
Friday, 4 August 2023, at 8.00 pm
Križevniška cerkev / Križevniška church, Križanke

BACH – VIOLINSKI KONCERTI VIOLIN CONCERTOS

LANA TROTOVŠEK, violina / violin
BORIS BIZJAK, flavta / flute
JANEZ PODLESEK, violina / violin
SORIN CRUDU, oboa / oboe

ENSEMBLE DISSONANCE

Koncertni mojster / Concert master: **Janez Podlessek**

Matjaž Porovne, Mojca Fortin, Irina Kevorkova, Žiga Faganel, Deyan Muc, violina / violin
Maja Rome, Roberto Papi, viola
Alja Mandič Faganel, violončelo / cello
Števan Jovanovič, kontrabas / double bass
Tomaž Sevšek Šramel, čembalo / harpsichord

Program / Programme:

J. S. Bach, prir. / arr. **K. Hvala**: Fantazija in fuga v g-molu, BWV 542 / *Fantasia and Fugue in G minor, BWV 542*

J. S. Bach, rekonstr. / reconstr. **R. Reitz**: Koncert za violino in godala v d-molu, BWV 1052R / *Violin Concerto in D minor, BWV 1052R*

- I. Allegro
- II. Adagio
- III. Allegro

J. S. Bach: Koncert za dve violini in godala v d-molu, BWV 1043 / *Concerto for Two Violins in D minor, BWV 1043*

- I. Vivace
- II. Largo, ma non tanto
- III. Allegro

J. S. Bach: Koncert za violino, oboo in godala v c-molu, BWV 1060R / *Concerto for Violin and Oboe in C minor, BWV 1060R*

- I. Allegro
- II. Adagio
- III. Allegro

J. S. Bach: Orkestrska suita št. 2 v h-molu, BWV 1067 / *Orchestral Suite No. 2 in B minor, BWV 1067*

- I. Uvertura / *Ouverture*
- II. Rondo / *Rondeau*
- III. Sarabanda / *Sarabande*
- IV. Bourrée
- V. Poloneza / *Polonaise*
- VI. Menuet
- VII. Badinerie

Velikan poznobaročne glasbe **Johann Sebastian Bach** (1685–1750) je obogatil uveljavljene nemške sloge s svojim mojstrstvom kontrapunktične, harmonske in motivične organizacije ter s prilagajanjem ritmov, oblik in tekstur iz tujine, zlasti iz Italije in Francije. Lotil se je vseh žanrov svojega časa, z izjemo opere, toda zdi se, da glasba za tipke zavzema ključno mesto v njegovem življenju. **Fantazija in fuga v g-molu, BWV 542**, je zagotovo ena najbolj dramatičnih in viharnih skladb v celotnem Bachovem opusu. Fantazija je verjetno nastala v času, ko je deloval kot dvorni kapelnik v Köthnu med letoma 1717 in 1723, medtem ko je bila fuga, ena izmed Bachovih najslavnejših, del improvizacije leta 1720 med skladateljevo avdicijo za mesto organista v cerkvi sv. Jakoba v Hamburgu. Fantazija se začne povsem improvizacijsko, nato Bach z več presenetljivimi harmonskimi preobratu skladbo privede do grandioznega zaključka. Delo je izvorno nastalo za orgle, vendar obstaja mnogo priredb za različne zasedbe.

Številne Bachove orkestralne skladbe veljajo za izgubljene. Ohranjeni repertoar lahko v vsakem primeru poda le nepopolno predstavo o njegovem ustvarjanju za večje instrumentalne zasedbe, saj je moral v letih v Köthnu in Leipzigu napisati še veliko drugih del. **Koncert za violino in godala v d-molu, BWV 1052R**, je nastal med letoma 1730 in 1734. Njegova originalna partitura je izgubljena, vendar obstaja partitura Bachove predelave tega koncerta v *Koncert za čembalo in godala v d-molu, BWV 1052*. Prvi in tretji stavek sta obliki z *ritornellom*, torej kratko in prepoznavno instrumentalno temo (v tem primeru vzvišenega značaja), ki se večkrat ponovi v različnih tondalitetah in se izmenjuje z raznolikimi epizodami, medtem ko je drugi stavek počasni in lirični *Adagio*.

Koncert za dve violini in godala v d-molu, BWV 1043 (1730) je eden izmed Bachovih najbolj priljubljenih koncertov. Zanj je značilen subtilen in ekspresiven dialog med obema violinama skozi celotno delo. Violini z imitiranjem druga druge ob spremeljavi godal tvorita gosto teksturo, s prevzemanjem motivov pa ustvarjata občutek nenehne improvizacije. Tudi ta koncert, kot mnogi Bachovi, ima tri stavke, ki sledijo zaporedju tempov hitro – počasi – hitro. V to skupino prav tako spada **Koncert za violino, oboo in godala v c-molu, BWV 1060R**, (1717–1723), katerega originalna partitura je tako kot pri *Koncertu za violino v d-molu* izgubljena (R pomeni rekonstrukcija). Bach v tej različici pri obeh solističnih instrumentih izkorišča njune zvočne in izrazne možnosti. Začetna tema prvega stavka je izpeljana na različne načine in se v prvotni obliki vrne šele ob koncu stavka. V drugem stavku se oba instrumenta tesno zapletata v dialog, medtem ko ima v finalu violina več virtuosnih pasаж in tako vidnejšo vlogo.

Bach je svoje štiri orkestrske suite napisal med letoma 1724 in 1731. Poimenoval jih je »uverture«, pri čemer se ime delno nanaša na uvodni stavek, ki je v slogu francoske uverture, v kateri pompoznemu in počasnemu uvodu v punktiranem ritmu sledi hiter fugatni del, nato pa se zaokroži z delno vrnitvijo na uvodni del. Suite se zgleduje po francoski glasbi, zato večinoma vsebujejo značilne francoske plese in teksture. **Orkestrska suita št. 2 v h-molu, BWV 1067** je nastala v letih 1738 in 1739 v Leipzigu in ima sedem stavkov. Uverturi sledijo *rondo*, vrsta tekturno in ritmično kontrastnih plesnih stavkov (*sarabanda, bourrée, poloneza* in *menuet*) ter *badinerie* oziroma *scherzo*, ki skladbo s svojo virtuozno solistično flavto energično konča.

Slovenska violinistka **Lana Trotovshek** slovi po ekspresivni igri, čistem in prefinjenem tonu s smislom za fraziranje ter brezhibno intonacijo. Izobraževala se je na Akademiji za glasbo v Ljubljani, Univerzi Mozarteum v Salzburgu in Konservatoriju za glasbo in ples Trinity Laban v Londonu. Je prejemnica številnih nagrad, med drugim Prešernovega sklada leta 2021 za poustvarjalne dosežke v zadnjih treh letih in izvedbo vseh Beethovnovih *Sonat za violino in klavir* na 68. Ljubljana Festivalu. Redno gostuje na priznanih mednarodnih festivalih, kot so Dubrovniške poletne igre, Festival Aldeburgh in Ljubljana Festival. Živi v Londonu, kjer deluje kot profesorica, ostaja pa tesno povezana z domovino, kjer pogosto nastopa in je gostujoča profesorica na Akademiji za glasbo v Ljubljani.

Boris Bizjak je v Londonu živeči slovenski flavtist, ki koncertira po številnih državah sveta kot solist in komorni glasbenik. Študiral je na Akademiji za glasbo v Ljubljani, nato je končal podiplomski študij v Parizu. Leta 2016 ga je Vlada Republike Slovenije izbrala za izvedbo serije koncertov v počastitev 25-letnice slovenske osamosvojitve. Redno je nastopal kot baročni flavtist, med drugim na Ljubljana Festivalu na starinskih instrumentih z gambistom Domnom Marinčičem in čembalistom Tomažem Ševškom leta 2020. Bizjak je tudi direktor avdio- in videoprodukcije Hedone Records ter soustanovitelj Festivala komorne glasbe v Blackheathu v Veliki Britaniji.

Janez Podlessek je priznani slovenski violinist in pedagog. Diplomiral je na Akademiji za glasbo v Ljubljani, kjer je končal tudi podiplomski študij. Petnajst let je bil koncertni mojster Orkestra Slovenske filharmonije in Komornega godalnega orkestra Slovenske filharmonije. Redno sodeluje z Ensemble Dissonance in triom Clavimerata, s katerima je posnel več zgoščenk. Poučuje na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljani in Akademiji za glasbo v Ljubljani, kjer vodi Komorni godalni orkester in poučuje violino ter komorno glasbo. Sodeluje v ambicioznem projektu EMARS, v okviru katerega ima redne poletne šole in mojstrske tečaje za violino.

V Romuniji rojeni oboist **Sorin Crudu** je obooo začel igrati pri desetih letih. Že v prvem letu igranja je prejel prvo nagrado na Glasbeni olimpijadi, najpomembnejšem državnem tekmovanju v Romuniji. Med študijem na Konservatoriju za glasbo v Iaşiju je igral kot solist z različnimi orkestri. Nato je študiral v Bernu in Ženevi ter končal izobraževanje s specializacijo v Salzburgu.

Kot prvi oboist je igral v Deželnem orkestru Renske filharmonije iz Koblenza, Filharmoničnem orkestru milanske Scale, Orkestru Angleške nacionalne opere in Simfoničnem orkestru Stavanger na Norveškem, od leta 2019 pa je prvi oboist Orkestra Slovenske filharmonije. Prav tako od leta 2022 poučuje na Akademiji Gustava Mahlerja v Celovcu.

Ensemble Dissonance združuje uveljavljene ljubljanske glasbenike, ki delujejo v Godalnem kvartetu Dissonance, Simfoničnem orkestru RTV Slovenija in Orkestru Slovenske filharmonije. Njihovo poslanstvo je poustvarjanje komorne glasbe na najvišji ravni, širjenje poznavanja in ugleda komorne glasbe v javnosti ter prispevanje k njenemu razvoju v obliki naročanja novih, zlasti slovenskih glasbenih del, s sodelovanjem s svetovno znanimi umetniki in mladimi ustvarjalci ter poustvarjalci in s promocijo bogate glasbene zgodovine slovenske prestolnice. Ustanovitelj in direktor Zavoda Dissonance je Klemen Hvala, upravni in umetniški svet pa sestavljajo dirigent Marko Letonja, skladatelj Vito Žuraj in violončelist Andrej Petrač.

Jan Prepadnik

*Bach's reputation as a genius is firmly rooted in the Western cultural consciousness, so it is hard to imagine a time when he was not popular. However, towards the end of his life he was considered old-fashioned, and after his death his music circulated only in manuscripts among composers and connoisseurs, so it is a miracle that so many works survive. This summer evening will be dedicated to those rare surviving solo concertos, a virtuoso orchestral suite, and an adaptation of one of the most magnificent organ works. The works will be performed by the **Ensemble Dissonance**, which is made up of successful musicians from Slovenia's leading musical institutions. Under the leadership of founder and cellist Klemen Hvala, their mission is to promote and develop chamber music in Slovenia. They will be joined on stage by the uniquely musical violinist **Lana Trotovshek**, who has built a rich international career, the award-winning flautist **Boris Bizjak**, who performs chamber music with many international musicians, the renowned violinist and pedagogue **Janez Podlessek**, who regularly collaborates with the ensemble and focuses on performing works by Slovene composers, and the oboist **Sorin Crudu**, who is the recipient of numerous prizes in international competitions.*

Izdal / Published by: **FESTIVAL LJUBLJANA**, avgust / August 2023
 Zanj / For the Publisher: **DARKO BRLEK**, direktor in umetniški vodja, častni član Evropskega združenja festivalov / General and Artistic Director, Honorary member of the European Festivals Association
 Besedila / Texts: **METKA SULIČ, JAN PREPADNIK**
 Prevod / Translation: **AMIDAS, d. o. o.**
 Oblikovanje / Design: **ART DESIGN, d. o. o.**
ljubljanafestival.si
www.facebook.com/ljubljanafestival
www.instagram.com/festival_ljubljana/
www.youtube.com/user/TheFestivalLjubljana

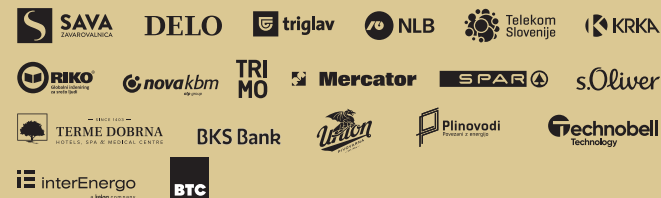
Glavni sponzor / General sponsor:

Sponzorji 71. Ljubljana Festivala / Sponsors of the 71st Ljubljana Festival:

Sponzorji posameznih prireditev / Sponsors of the individual events:

Glavni medijski sponzor / General media sponsor:

Medijski sponzorji / Media sponsors:

Uradna vina / Official wines:

Partnerji Ljubljana Festivala / Ljubljana Festival partners:

Uradni prevozniki / Transport partners:

Vstopnice / Tickets: **ljubljanafestival.si**, Eventim, blagajna Križank, bencinski servisi / Križanke Box Office, gas stations

Več informacij / More information: **ljubljanafestival.si**

Festival Ljubljana si pridržuje pravico do sprememb v programu in prizoriščih. The Ljubljana Festival programme and venues are subject to change.